

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส13109 *สค.*
รับที่ : ๕9453/57 *สค. ก.ล.๕๖*
วันที่ : 29 ต.ค. 57 เวลา : 14:39

ที่ พณ ๐๖๐๓/ ๗๖๓๖

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนนันทบุรี ๑

ต. บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง รายงานผลการประชุมทบทวนผลการเปิดตลาดการค้าบริการตามข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๓๐๗ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมทบทวนผลการเปิดตลาดการค้าบริการตามข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการประชุมทบทวนผลการเปิดตลาดการค้าบริการตามข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

กระทรวงพาณิชย์ได้ขอความเห็นชอบการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงการค้าบริการของอาเซียน และการลงนามพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๙ โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบการจัดทำข้อผูกพันฯ และการลงนามพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันฯ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาทบทวนสาขาบริการที่ได้เปิดตลาดไปในข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงการค้าบริการของอาเซียน ภายหลังการลงนามในพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๙ ว่ามีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศอย่างไร โดยให้พิจารณาพร้อมกับฝ่ายความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) (๑๓)

๓. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ตั้งเป้าหมายให้มีการเปิดตลาดการค้าบริการอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการเป็นชุดๆ และมีคณะกรรมการประสานงานด้านการค้าบริการ (Coordinating Committee on Trade in Services: CCS) ประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นผู้รับผิดชอบการเจรจา ปัจจุบัน ได้มีการจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๙ และในปี ๒๕๕๘ อาเซียนจะจัดทำข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ ๑๐ ซึ่งเป็นชุดสุดท้าย เพื่อนำไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๓.๒ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ครั้งที่ ๔๖ อาเซียนได้มีการลงนามพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ ชุดที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเนปิดอว์ ประเทศเมียนมาร์ และเพื่อดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาผลการเปิดตลาดการค้าบริการตามข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน ร่วมกับฝ่ายความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยที่ประชุมมีความเห็น ดังนี้

๑) การผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการที่ผ่านมาของไทย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการของไทยตั้งแต่ชุดที่ ๑-๙ ไทยได้เลือกผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการเฉพาะกิจกรรมย่อยที่ไทยมีความพร้อมภายใต้สาขาบริการหลักหรือในสาขาที่หน่วยงานของไทยเคยอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ทั้งในความตกลงทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ การขอใบอนุญาตตามกระบวนการปกติ และการได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และได้ระบุเงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดต่อการเข้ามาประกอบธุรกิจบริการของต่างชาติในไทย ดังนี้

- ทุกสาขาบริการที่ไทยผูกพันการเข้ามาจัดตั้งธุรกิจ จะต้องมีหุ้นสัญชาติไทยร้อยละ ๓๐ หรือต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกิน ร้อยละ ๗๐

- กำหนดประเภทนิติบุคคลที่อนุญาตให้เข้ามาจัดตั้งในไทย เฉพาะบริษัทจำกัดที่เข้ามาดำเนินธุรกิจภายใต้การร่วมทุน (Joint venture)

- ห้ามผู้ให้บริการต่างชาติถือครองที่ดิน

- กำหนดเงื่อนไขจำนวนเงินทุนขั้นต่ำในการประกอบธุรกิจ

- กำหนดสัดส่วนบุคลากรที่ทำงานในนิติบุคคลในระดับกรรมการบริหาร (Board of Director) และผู้บริหารบริษัททั้งหมดต้องเป็นสัญชาติไทย

- นักลงทุนในภาคบริการหรือผู้ให้บริการสามารถเลือกใช้สิทธิประโยชน์การเข้ามาลงทุนเพียงช่องทางเดียวเท่านั้น คือ หากเข้ามาลงทุนโดยใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นักลงทุนนั้นก็จะไม่สามารถขอใช้สิทธิภายใต้ข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการของไทยในกรอบอาเซียนได้

- การจะอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ในมาตราที่ ๕ คือ การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสีย ต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนี้ กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนได้อิงกฎเกณฑ์ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) ขององค์การการค้าโลกมาใช้บังคับ ซึ่งรวมถึงมาตรา ๑๔ เรื่องข้อยกเว้นทั่วไป และมาตรา ๑๔ ทวิ เรื่องข้อยกเว้นด้านความมั่นคง ที่อนุญาตให้ประเทศสมาชิกสามารถเข้ามาตรการใดก็ตามเพื่อควบคุมดูแล หรือออกมาตรการปกป้องศีลธรรมอันดี ความมั่นคง หรือสุขภาพของประชาชน

ทั้งนี้ ด้วยจำนวนข้อจำกัดที่มากดังกล่าว ทำให้ที่ผ่านมายังไม่มีผู้ให้บริการสัญชาติอาเซียนเข้ามาขออนุญาตประกอบธุรกิจโดยใช้สิทธิพิเศษตามข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการของไทยในกรอบอาเซียน

๒) ที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตว่า การสร้างข้อจำกัดการใช้สิทธิลงทุนของต่างชาติภายใต้กรอบอาเซียน ทำให้ไทยอยู่ในฐานะที่ไม่ได้เปิดตลาดบริการอย่างแท้จริง อาจส่งผลดังนี้

- ก่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของตลาดในประเทศ และเพิ่มภาวะการผูกขาดตลาดบริการในไทย เนื่องจากการปกป้องผู้ประกอบการภายใน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นบริษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยอยู่แล้ว

- การจำกัดการแข่งขันอาจส่งผลให้ผู้ประกอบการภายในประเทศไม่มีความตื่นตัวที่จะพัฒนาตนเอง และเป็นการจำกัดการนำเข้าเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงขาดโอกาสที่จะนำเข้าบุคลากรที่มีคุณภาพที่จะมีส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี และความเชี่ยวชาญ ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภาคบริการของประเทศในภาพรวม

- เป็นการจำกัดทางเลือกของผู้บริโภคภายในประเทศ ที่จะเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังถือเป็นผู้บริโภค ที่จำเป็นต้องเลือกใช้บริการที่มีต้นทุนที่ต่ำและคุณภาพสูง เพื่อให้กิจการสามารถแข่งขันได้

- ไทยจะขาดโอกาสในการเป็น Hub ได้อย่างแท้จริง เนื่องจากการจำกัดการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทย โดยเฉพาะบริการด้านโทรคมนาคมและโลจิสติกส์ ซึ่งป็นต้นทุนของการลงทุนในภาคอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการของไทยที่ผ่านมาอยู่ในระดับไม่สูง โดยจำกัดการให้สิทธิประโยชน์ต่อนักลงทุนในอาเซียนเข้ามาประกอบกิจการในไทย แต่ประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งไทย จะต้องผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ประกอบกับจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนฉบับใหม่ (ASEAN Trade in Services Agreement: ATISA) เพื่อทดแทนกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) โดยมีกำหนดให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะเป็นความตกลงที่มีมาตรฐานสูง เป็นพื้นฐานสำหรับการเปิดเสรีที่สูงขึ้นในอนาคต ตามเป้าหมายการเปิดตลาดภายหลังปี ๒๕๕๘ (Post AEC) ซึ่งจะส่งผลให้การเปิดเสรีการค้าบริการภายในอาเซียนมีนัยสำคัญต่อการลงทุนในภูมิภาค

๔. ประเด็นพิจารณา

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรรายงานผลการประชุมทบทวนผลการเปิดตลาดการค้าบริการตามข้อผูกพันชุดที่ ๑-๙ ของไทย ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐-๒๕๐๗-๗๔๖๙

โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๕๖๒๒

E-mail suchaya_pr@moc.go.th